

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Станислав Димитров
преподавател във ВУЗФ

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор” в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки .Професионално направление 3.8. Икономика

Автор: Олександра Лисюк.

Дисертация на тема: “Пазарът на труда и заетостта на населението в съвременната икономика на Украйна”

1. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Авторовата **изследователска теза** е твърде амбициозна – в условията на динамичните промени в обществените и социално-икономическите отношения в Украйна, на развитието на информационните технологии, засилената конкуренция, промените в съдържанието и качеството на труда се налагат радикални промени в организацията, управлението и регулирането на пазара на труда. В този смисъл задачата, която си е поставил авторът е навременна и актуална.

Актуалността на разглежданата проблематика в дисертацията се определя от обстоятелството, че:

- пазарът на труда е много важна обществена сфера, където се осъществяват сложни социално-икономически, политически, образователни и други обществено значими отношения;
- в тази сфера са налице изключително сериозни проблеми и противоречия относно действията на държавата и нейните стратегии, политики, конкретни решения и действия.
- пазарът на труда се формира и развива в условията на променящите се политически и социално-икономически условия в прехода към пазарна икономика.

Тези и много други обстоятелства, анализирани от автора, по категоричен начин показват, че авторът е предприел голямо предизвикателство, което се свежда до ориентацията и детайлното многоаспектно третиране на проблематиката на такъв феномен в нашите условия, като пазара на труда.

Дисертацията е разработена на базата на добре формулирана и логически изградена и развита структура, в резултат на което е постигната необходимата за едно научна разработка: същностно-съдържателна последователност, монолитност и яснота.

Основният акцент (който е важен и актуален към момента за голямата част от страните на преход към пазарна икономика) в разработката е поставен върху функционирането, регулирането и развитието на пазара на труда.

2. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката.

Върху основата на голям обем актуални емпирични данни и множество примери от настоящото състояние на пазара на труда в Украйна, авторът извършва критичен анализ на действащата практика и аргументирано извежда резултати, които изразява чрез съответни констатации, междинни и крайни изводи. Последните служат като достатъчно солидна база за направените конкретни предложения и препоръки.

◆ Свързаната с обекта и предмета проблематика е третирана методологично, многопосочно, многостранно и в достатъчна задълбоченост.

◆ Към третираната проблематика, както в положителен, така и в критичен аспект, преобладава личната авторова ангажираност, отношение и инициативност. На много други места в съдържанието на дисертацията са изказани идеи, трактовки, постановки и пр., в които имплицитно се забелязва личното отношение, виждания и съпричастност на автора към разглежданите въпроси.

◆ Особено полезни за практиката са предложенията, препоръките, възможностите и евентуалните рискове при усъвършенстване на съществуващите организационни, управленски и социално – икономически механизми за формирането и развитието на необходимия за развитието на страната пазар на труда. В това

отношение се предлагат конкретни и ясни подходи, модели и алтернативи за директно практическо приложение.

◆ Не може да не бъде отбелязана голямата заслуга на автора, че дисертацията се появява в дни, когато проблемите на пазара на труда имат ключово значение за по-нататъшното социално-икономическото развитие на страната.

Висока оценка заслужава приложеният логически подход и инструментариум за комплексен анализ на теоретико – методологическите основи на формирането и развитието на пазара на труда в двете му измерения: пазара на труда като система от икономически отношения и организационно – икономическите механизми на пазара на труда.

На основата на ситуационен и динамичен анализ на статистическа и друга информация, описваща състоянието и функционирането на пазара на труда в Украйна, са представени демографските проблеми на страната и тяхното влияние върху пазара на труда. Очертапи са мащабите на безработицата и рисковете свързани с нея. Интересен е анализът на познато за нашата страна явление: формиране, развитие и влияние на финансовите средства от емигрантите върху икономиката на Украйна.

Заслужава да се оцени по достойнство в практико-приложен план идеята на автора за развитието на иновационния труд, като едно от перспективните направления за регулиране на пазара на труда в съвременните условия. В този смисъл е положителна оценката на идеята за развитието на социалното предприемачество, като фактор за ефективното използване на потенциалните ресурси за развитие и обогатяване на пазара на труда.

Считам, че предлаганата разработка е завършен в структурен и съдържателен аспект труд, притежаващ необходимите научноизследователски постижения, наукометрични параметри и практикоприложни приноси.

Убеден съм, че дисертацията ще представлява оправдан теоретически (за научните работници, изследователите, студентите и др.) и ценен практически интерес за заинтересуваните институции, бизнес организации, съответните национални и регионални структури за управление на пазара на труда и техните поделения на всички равнища. Развитите идеи, концепции, алгоритми и модели са полезни особено затова, че пряко и лесно

са приложими в теорията и практиката на разглеждания сектор и свързаните с него системи.

В този смисъл, постановките, анализите и предложенията, залегнали в дисертацията могат да послужат за обогатяване и доразвиване на методологически и методически подходи за оценка, анализ, като концепции за бъдещи практически действия и политики на компетентните държавни, регионални и специализирани регулативни органи в реформирането на разглеждания сектор от националната икономика.

3. Заключение

Дисертационният труд съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички на изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ.

Представените материали и дисертационни резултати съответстват на специфичните изисквания на Правилника за приемане и обучение на докторанти във Висшето училище по застраховане и финанси. Дисертационният труд показва, че кандидатата Александра Лысюк притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по Професионално направление 3. 8. Икономика, като демонстрира/не демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научни изследвания.

Поради гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и предлагам на почитаемото научно жури да присъди/не присъди образователната и научна степен „доктор“ на Александра Лысюк в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки; Професионално направление 3. 8. Икономика.

13.05. 2021 г.

Рецензент:
доц. д-р Станислав Димитров